

Folkehelseloven
Helsefremmende
og forebyggende
helsearbeid

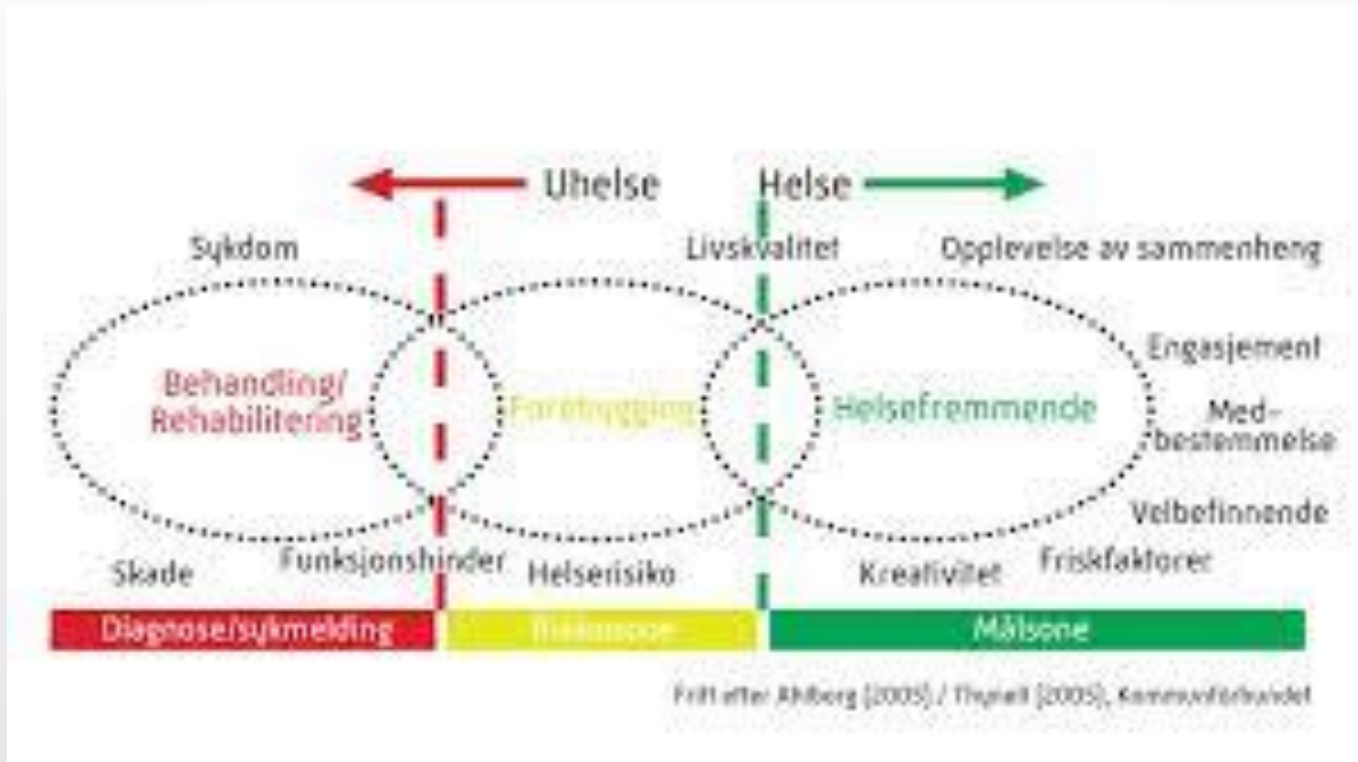
- FKM LM -05
- FKM LM-44
- Barbro Kvaal – 20.okt.2021

FKM LM -05

KJENNE TIL PRINSIPPER VED ULIKE
TYPER FOREBYGGENDE ARBEID PÅ
INDIVID- OG GRUPPENIVÅ

Forebygging

3

Forebygging forsøk på å eliminere eller begrense en uønsket utvikling.

Forebygging

Primærforebygging: innsats som søker å forhindre at et problem, skade eller sykdom oppstår.

Sekundærforebygging: innsats som søker å begrense varighet av et problem, skade eller sykdom som er oppstått.

Tertiærforebygging: innsats som søker å hindre eller begrense følgetilstander av et problem, skade eller sykdom som er oppstått.

Individ versus gruppe

Råd og veiledning til
enkeltpasient
(fastlegen)

Generelle råd til gruppe
av mennesker
(generelle kostholdsråd,
vaksineråd. osv)
(Statlige myndigheter)

Allmenmedisin versus samfunnsmedisin

- Fastlege/allmennmedisin:
individ
- Samfunnsmedisin :
gruppe

FKM LM 44

- Ha kjennskap til sentrale bestemmelser som regulerer plikter og rettigheter for helsepersonell og pasienten:
 - Smittevernloven (eget foredrag)
 - Helseberedskapsloven (eget foredrag)
 - Folkehelseloven

Folkehelseloven

- Folkehelse: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen
- Folkehelsearbeid: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte hemmer eller fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygge somatisk og psykisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller og beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen

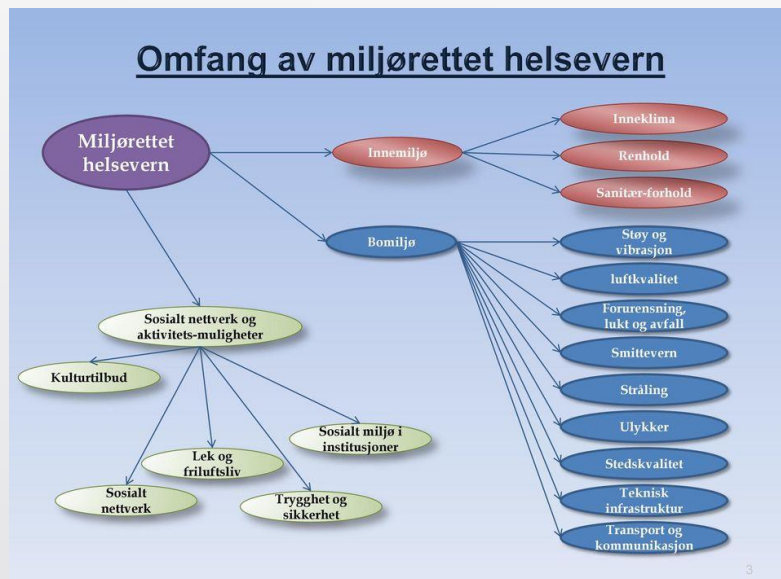

Folkehelseoven

- Utjevne sosiale forskjeller – det er sammenheng mellom utdanning, inntekt og helse i befolkningen
- Helse i alt vi gjør – utvikling av et helsefremmende samfunn innebærer at helse skal i varetas på tvers av sektorer. Omsorg for den enkelte og legge til rette for at hver og en skal kunne mestre sitt liv
- Bærekraftig utvikling – legge til rette for en samfunnsutvikling som sikrer grunnleggende behov over tid -

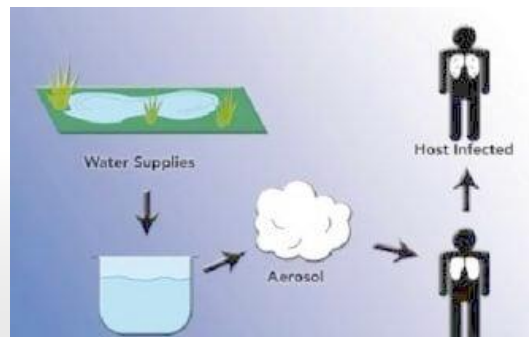

Kap 3 – miljørettet helsevern

- Miljørettet helsevern er alle faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen –

- Biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer

Miljørettet
helsevern
hjemlet i
Folkehelseloven

Prinsipper for folkehelsearbeid

Føre var – tiltak for å redusere risiko for helseskade og tiltak for å fremme god helse.
Langsiktig tenkning – folkehelsearbeid gir ikke så ofte gevinster på kort sikt

Medvirkning. Det må legges til rette at innbyggerne er med, aktiv medvirkning fra barn og unge og fra særskilte grupper som kanskje ikke deltar så ofte

13 Folkehelseoversikt

Kommunen skal ha oversiktig over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen

Oversikten skal være skriftlig og identifisere folkehelseutfordringene.

Folkehelseprofil

- Hvert år utgir FHI en folkehelseprofil for hver kommune

- <https://www.fhi.no/hn/folkehelse/folkehelseprofil/>

15

LIS 1 kurs 20 okt. 2021

2012

Helse – og omsorgstjeneste loven

Lovens hovedformål

- I Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) er kommunenes overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester definert slik: Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.
- Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.
- Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune (§ 3-1).

Helsefremmende
og forebyggende
tjenester,
herunder:

1. helsetjeneste i skoler
2. helsestasjonstjeneste

Helsestasjon/skolehelsetjenesten

- Helsestasjon er -lavterskel tilbud
- Gratis
- Åpent for alle som bor eller oppholder seg i kommunen/landet
- Starter før fødselen med oppfølging i svangerskapet
- Helsestasjonen følger barnet fra fødsel og frem til skolestart – deretter skolehelsetjenesten

Oppfølging

- Jevnlige kontroller -
- Følge utvikling – vekt, lengde, språk, motorikk, samspill
- Vaksiner
- Gjennom gode kommunale tilbud skal barn og foreldre få god oppfølging og hjelp

Oppfølging av barn

For den enkelte

- Følges opp av helsesykepleier, helsestasjonslege osv
- Hyppige kontroller første året – og litt mindre hyppig frem til 2 år.
- Evt fastlege
- Passer på at hun utvikler seg som hun skal
- Passer på at hun får vaksiner i henhold til barnevaksinasjonsprogrammet
- Helsestasjonen kan sørge for videre henvisning /vurdering hvis det er nødvendig
- Vurdering av generell utvikling
- Utvikling av språk, ferdigheter, trygghet osv
- Vurdering av tannhelse

For alle:

- Kommunen er ansvarlig for at det er et tilstrekkelig helsestasjonstilbud
- Helsestasjon er gratis, for alle som bor eller oppholder seg og lavterskeltilbud
- Staten er ansvarlig for hvilke vaksiner som er i barnevaksinasjons -programmet og at vaksinene er tilgjengelige
- Staten utarbeider retningslinjer for helsestasjonsarbeidet

Svangerskapsoppfølging av mamma -

For den enkelte

Svangerskapskontroll:

Fastlege

Jordmor

Evnt spesialist

For alle

- Kommunen skal sørge for at det er jordmor og tilstrekkelige fastleger
- Staten utarbeider retningslinjer for svangerskapsomsorg

Svangerskaps- og barnelomsorgstjenester

- <https://www.helsenorge.no/gravid/svangerskapskontroller/>

Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder

- Legevakt
- Heldøgns medisinsk akuttberedskap
- Medisinsk nødmeldetjeneste

Fastlegeordningen
Primærlegetjeneste

Utredning, Diagnostisering Behandling,

Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:

- helsetjenester i hjemmet,
- personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt,
- plass i institusjon, herunder sykehjem og
- avlastningstiltak (§ 3-2)

Omsorg

- For den enkelte:
 - Personlig hjelp og behandling
 - Hjelpen skal være tilpasset
- For alle:
 - Sykehjem
 - Tilrettelagte boliger
 - Hjemmebaserte tjenester

Rehabilitering

- Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering

Hvorfor rehabilitere

- <https://www.helsenorge.no/hjelpetilbud-i-kommunene/habilitering-og-rehabilitering/>
- **Tjenester innen habilitering og rehabilitering skal bidra til at pasient og bruker kan trene opp og vedlikeholde ferdigheter og evne til mestring. Målet er å kunne leve et mest mulig selvstendig liv ut fra egne forutsetninger og ønsker.**

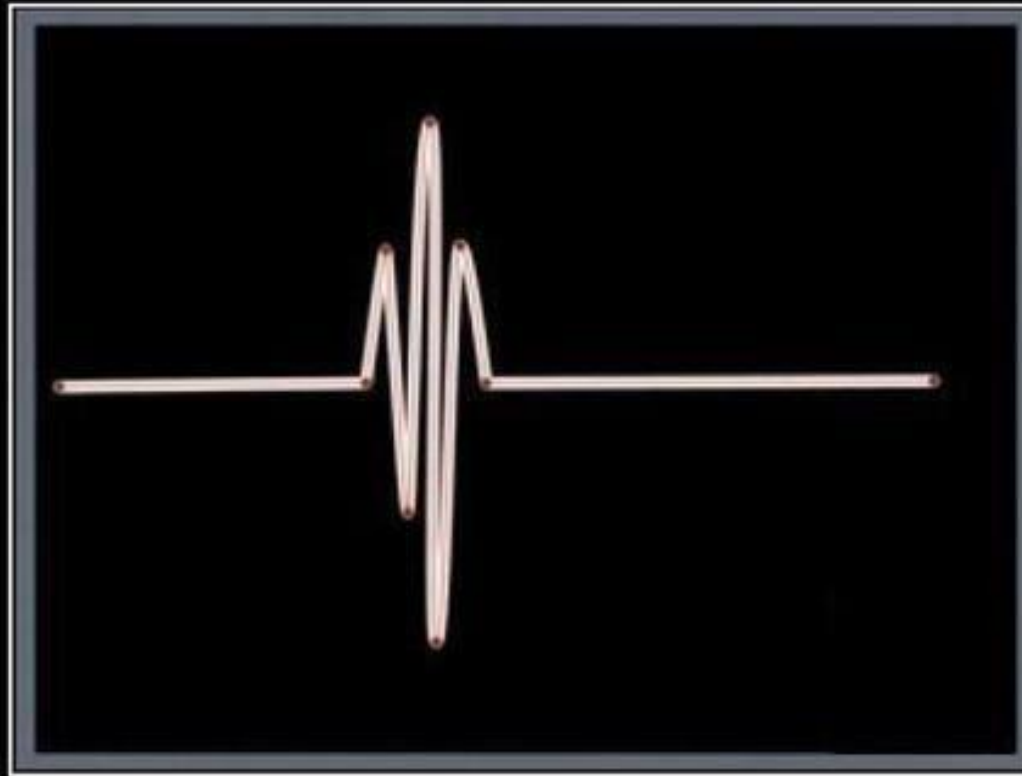
Habilitering versus rehabilitering

- Habilitering:
- Habilitering er planmessig arbeid for at den som er [funksjonshemmet](#) på grunn av sykdom, skade eller lyte, skal utvikle funksjonsevnen og/eller mestringsevnen med sikte på størst mulig selvstendighet og livskvalitet på egne premisser. Begrepet brukes mest om tiltak for barn som er født med funksjonshemning.
- Ofte spesialisthelsetjenesten
- Rehabilitering:
- Rehabilitering er sosial- og helsetjenester som har til formål å gjenvinne fysisk, [kognitiv](#) eller sosial funksjonsevne som er tapt på grunn av sykdom eller skade. Målet er å gjøre den enkelte bruker i stand til å fungere så godt som mulig i dagliglivet ut fra sine forutsetninger og ønsker. Rehabilitering karakteriseres ofte som en dynamisk og individuell prosess hvor egen motivasjon og innsats har innvirkning på prosessen.

Noen av kommunens offentlige helseoppgaver

Kort repetisjon

- Fastlegeordning/Legevaktsordning
- Helsestasjon/skolehelsetjeneste
- Botilbud – heldøgn (sykehjem, omsorgsboliger, boliger tilrettelagt for spesielle grupper)
- Hjemmetjeneste
- Psykisk helsearbeid
- Rustjeneste
- Fysioterapi- Ergoterapitjeneste
- Rehabilitering/habilitering

If there are no ups and downs in your life
It means you are dead

Dette bildet av Ukjent forfatter er lisensiert under [CC BY-SA-NC](#)